

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 78/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen EU:n rahoituskauden 2028–2034 valmistelusta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Seppo Eskelisen /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 78/2025 vp:

Miten hallitus on edistänyt EU:n tulevan rahoituskauden 2028—2034 neuvotteluissa koheesiopolitiikan periaatteita ja linjaa, joka Suomella on ollut aiemmin,

miten hallitus on edistänyt itäisten ulkorajamaakuntien erityisrahoitusta osana koheesiorahoitusta ja

miten hallitus aikaa edistää sitä, että EU:n rakennerahastojen tuet kohdennetaan tulevaisuudessakin perussopimusten mukaisesti maan sisäisten erojen kaventamiseen ja kasvun eväiden vahvistamiseen?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Pääministeri Orpon hallitus on määrittänyt Suomen avaintavoitteissa kuluvalle EU-vaalikaudelle 2024–2029 (E 58/2023 vp) muun muassa, että modernisoitaessa koheesiopolitiikkaa ja sen varojenjakokriteerejä tulisi entisestään painottaa Euroopan unionin ulkoraja-alueiden merkitystä ja niiden tulevaisuuden toimintaedellytyksiä sekä koheesiopolitiikan varojen jakautumista vaikuttavasti.

EU:n tulevan koheesiopolitiikan osalta Suomen MFF-ennakkovaikuttamiskantojen (E 31/2024 vp) mukaisesti Suomi katsoo, että alueellisen koheesion edetessä tarve EU:n yhteiselle koheesiorahoitukselle vähenee. Osana rahoituskehyskokonaisuuden edellyttämää priorisointia Suomi pitää tarkoituksenmukaisena koheesiorahoituksen osuuden alentamista edelleen rahoituskehysessä suhteessa muihin EU:n painopisteisiin. Arvioitaessa koheesiorahoituksen merkitystä osana rahoituskehystä tulee huomioida Suomen huomattava nettomaksu koheesiopolitiikan välineisiin. Lisäksi tulevan koheesiopolitiikan osalta Suomi katsoo, että nykyisistä koheesiopolitiikan varojenjakokriteereistä syrjäinen ja pohjoinen sijainti, muuttoliike sekä harva-asutus ja pitkät etäisyydet ovat jatkossakin Suomelle keskeisiä. Käytäessä keskusteluja tulevasta koheesiorahoituksesta Suomi on korostanut pohjoisten harvaan asuttujen alueiden (NSPA) tuen erityisestä merkitystä ja tunnistaa sen keskeisen merkityksen myös Suomen saantojen näkökulmasta.

Edelleen Suomen ennakkovaikuttamiskantojen mukaisesti Suomen tavoitteena on rahoituskehysratkaisu, jossa huomioidaan Suomen itärajan kokonaisvaltainen merkitys EU:lle. Suomi tavoittelee tulevassa rahoituskehyksessä erityisrahoitusta, jolla vastattaisiin laaja-alaisesti itäisten raja-alueiden muuttuneeseen tilanteeseen. EU:n tulevalla koheesiopolitiikalla tulisi myös osaltaan vastata raja-alueiden haasteisiin, mutta Suomen ollessa EU-budjetin nettomaksaja ja erityisesti nettomaksaja koheesiorahoituksessa olisi Suomen tavoittelema erityisrahoitus tarkoituksenmukainen ja edullinen ratkaisu.

Hallitus on aloitteellisesti ja määrätietoisesti edistänyt edellä mainittuja tavoitteita tulevan rahoituskehyksen osalta. Vaikuttamistyössä on painotettu Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan vaikutuksia ja Venäjän lisääntyneen hybriditoiminnan aiheuttamia laaja-alaisia uusia haasteita etenkin Suomen itäisille raja-alueille. Hallitus on korostanut niin komissiolle kuin eurooppalaisille kumppaneilleenkin Suomen asemaa maana, jolla on 1340 km pitkä, mittaluokaltaan ja olosuhteiltaan ainutlaatuinen Euroopan unionin ulkoraja Venäjän kanssa. Suomen itäisten raja-alueiden asutettuna pitäminen ja elinvoimaisuuden säilyttäminen on olennaista sekä Suomen, että Euroopan turvallisuuden kannalta.

Suomi on yksi ensimmäisistä jäsenvaltioista, joka on jo keväällä 2024 muodostanut tulevan rahoituskehyksen kokonaisuutta koskevia kantoja. Tämä on mahdollistanut tehokkaan ja oikea-aikaisen ennakkovaikuttamisen niin poliittisella kuin virkatasolla komission suuntaan. Pääministeri Orpo on nostanut esiin keskeisimpiä linjauksia käymissään keskusteluissa komission puheenjohtaja von der Leyenin kanssa. Aloitteellista ja aktiivista ennakkovaikuttamistyötä on tehty ja jatketaan, kunnes komissio on antanut ehdotuksena nykyarvion mukaan kesällä 2025. Tämän jälkeen Suomi osallistuu aktiivisesti ehdotuksista käytäviin neuvotteluihin.

Helsingissä 10.4.2025

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Joakim Strand

VN/8771/2025-VNK-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: